

مکزیک، اهل مطالعه: برنامه ملی برای ارتقاء مطالعه و کتاب^۱

السا مارگاریتا رامیرز لیوا^۲

مترجم:

علی شعبانی

کارشناس ارشد علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی
alishabani.sh@gmail.com

کشوری که می‌خواند، می‌نویسد، می‌شنود و ارتباط برقرار می‌کند، جایی است برای زندگی با کیفیت‌تر، برای ایجاد مشاغل، و آماده برای تغییراتی که مقتضیات دنیای پیرامون ما ایجاب می‌کند.

پی‌ان‌اف‌ال‌ال^۳

چکیده

مکزیک، اهل مطالعه، برنامه ملی برای ارتقاء مطالعه و کتاب در جامعه مکزیک است که در حال گسترش می‌باشد. انتظار می‌رود تأثیرات این برنامه در سال ۲۰۱۲ در دومین بررسی ملی مطالعه معلوم گردد. این مقاله، مقاصد و اهداف اصلی برنامه فوق را برشمرد و برخی از فعالیت‌های مرتبط با آن را که توسط کتابخانه‌های عمومی مکزیک در حال شکل‌گیری است، معرفی می‌نماید. برنامه ملی مذکور، متضمن چالش‌های جدیدی برای کتابداران، آموزشگاه‌های علوم کتابداری و انجمن‌های کتابداری است.

مقدمه

این نوشته، نمایی کلی از مکزیک، اهل مطالعه: برنامه ملی برای ارتقاء مطالعه و کتاب را که در سال ۲۰۰۸ آغاز گردید، ارائه می‌دهد. در این میان، برخی فعالیت‌های مرتبط با ارتقاء سطح مطالعه، به‌خصوص آن دسته از

1. Mexico Reads: national program for the promotion of reading and the book

2. Elsa Margarita Ramirez Leyva

3. Programa Nacional de Fomentopara el Libro y la Lectura (PNFLL)

فعالیت‌هایی که در آنها پای کتابخانه‌های عمومی در میان است، بیان می‌شود. علاوه بر آن، در این مقاله برخی از چالش‌های موجود که باید به‌عنوان کتابدار، قبل از دستیابی مکزیکی‌ها به اهداف تنظیم‌شده توسط پی‌ان‌اف‌ال، با آنها روبرو شویم، ذکر می‌شود. این اهداف عبارتند از:

- ایجاد مهارت‌هایی که امکان تعامل با متون مختلف در همه قالب‌ها، اعم از چاپی یا الکترونیک را می‌دهد؛
- روی آوردن نظام‌مند به مطالعه در جهت یافتن پاسخ‌هایی برای مشغله‌های ذهنی، علایق و کنجکاوی‌ها به‌منظور مطلع شدن و استفاده از حقوق و وظایف خود؛
- آماده شدن برای یافتن مطالب و اطلاعات معتبر به‌منظور درک بهتر ابعاد دنیایی که در آن زندگی می‌کنیم، ورود به مذاکرات همراه با ادله برای دفاع از ایده‌های خود، و استفاده از زبان به‌منظور خلق معانی جدید؛
- تولید متون برای شکل دادن به افکار، نیازها یا آنچه می‌خواهیم بدانیم؛
- ایجاد تفکر ادراکی، تحلیلی و انتقادی.^۱

و در این راه، تبدیل مکزیکی به کشوری که در آن مردم بیش از پیش، بهتر و بیشتر مطالعه می‌کنند و تبدیل شدن کتابخانه‌ها به یک محل ضروری زندگی. در طول قرن بیستم، دولت‌ها برای ریشه‌کن کردن بی‌سوادی و فراهم ساختن آموزش برای تمام جمعیت، دست به ابتکار عمل‌های مختلفی زدند. از این رو، صد سال قبل، نرخ بی‌سوادی ۷۲/۳ درصد بود، در حالی که امروزه ۷/۶ درصد است؛ مکزیکی‌ها به‌طور میانگین به مدت ۸/۶ سال تحصیل می‌کنند.^۲ در مورد کتابخانه‌ها در مکزیکی، توسعه محدود شده است

1. Cfr. MEXICO LEE. Programa Nacional de Fomento para el Libro y la Lectura <http://www.sep.gob.mx/work/models/sep1/Resource/103893/1/MexLee.pdf>

2. Cfr. INEGI. Censo nacional de población 2010 <http://www.inegi.org.mx/Sistemas/temasV2/Default.aspx?s=est&c=21702>

است به کتابخانه‌های آموزشی که هنوز به پوشش کاملی از کیفیت یا کمیت خدمات دست نیافته‌اند. کتابخانه‌های عمومی در اوایل سال ۱۹۲۲، به‌عنوان بخشی از برنامه ملی بلندپروازانه سوادآموزی، آموزش و ارتقاء سطح کتاب شروع به کار کردند، و تا سال ۱۹۲۴ نزدیک به ۲۰۰۰ کتابخانه تأسیس شد. ولی، پس از آن وارد دوره‌هایی از توسعه ناپایدار شدند. در سال ۱۹۸۳، رئیس جمهور وقت، مصرانه خواستار توسعه کمی و کیفی کتابخانه‌های عمومی شد؛ به طوری که در مدت شش سال، شمار کتابخانه‌های عمومی در کل کشور از ۴۸۵ به ۳۳۴۷ افزایش یافت. علاوه بر آن، به‌منظور اطمینان از رشد مستمر آنها، پایه‌های فنی و حقوقی لازم بنا نهاده شد. در حال حاضر، ۷۳۱۹ کتابخانه عمومی در حال فعالیت وجود دارد و تقریباً تمام آنها برنامه سالانه‌ای برای ارتقاء مطالعه، عموماً مرتبط با کودکان ارائه می‌دهند. همان‌طور که در ادامه خواهیم دید، برخی از کتابخانه‌ها، فعالیت‌های بیشتر و مؤثرتری برای دیگر بخش‌های جمعیت کشور دارند.

برنامه‌های ملی مطالعه در مکزیک

مطالعه، موضوعی است که در سال‌های اخیر در کشور ما از اهمیت خاصی برخوردار گردیده و به ابتکار عمل‌ها و برنامه‌های ملی منجر شده است. در سال ۱۹۹۵، برنامه‌ای ملی برای مطالعه با اهداف زیر، اولین برنامه از این نوع بود که شکل گرفت:

- توسعه منابع آموزشی برای معلمان و دانش‌آموزان (کتاب‌های راهنمای معلمان، کتاب‌های دانش‌آموزان، برگه‌های ارجاع و غیره)؛
- بازنگری برنامه‌ها؛
- آموزش و پشتیبانی معلمان از طریق مشاوره؛
- پشتیبانی کار معلمان در مناطق اسپانیایی زبان؛
- تشکیل و تثبیت گروه‌های مطالعه.

در این زمان بود که فدراسیون بین‌المللی انجمن‌ها و مؤسسات کتابداری، ایفلا برنامه «مبارزه برای کتابخانه‌های جهان» را مطرح کرد و مکزیک با ارائه پروژه کتابخانه کلاسی و آموزشگاهی با این برنامه همکاری نمود. با تغییر حکومت در سال ۲۰۰۰، برنامه ملی مطالعه نیز از نظر هدف و دامنه تغییر کرد و به‌عنوان بخشی از برنامه ملی آموزش، پیش به سوی کشور کتابخوان‌ها نام گرفت. این برنامه برای ارتقاء مطالعه، چهار اقدام عینی را پیشنهاد داد:

۱. ایجاد دوره‌های ملی آموزش مستمر؛
  ۲. انتخاب، تولید و توزیع ۷۵ کتاب در سال برای مجموعه کتابخانه‌های کلاسی و آموزشگاهی جهت استفاده معلمان و دانش‌آموزان؛
  ۳. مشارکت تمام ۳۲ ایالت در پروژه کتابخانه کلاسی؛
  ۴. بسترسازی یک تلاش عمومی برای ایجاد فرهنگ ارزشمند مطالعه. این اقدامات نقطه شروعی برای برنامه ملی مطالعه بود، که به‌نوبه خود اهداف بعدی زیر را تعیین می‌کرد:
- الف) ارتقاء بخشیدن به تولید و استفاده از منابع نوشتاری برای پیدایش خوانندگان و نویسندگان مستقل؛
- ب) شناخت تنوع فرهنگی، زبانی و قومی مکزیک؛
- ج) ایجاد سازوکارهایی برای حصول اطمینان از تولید و توزیع مجموعه‌های کتابخانه‌ای.

در دوره رئیس جمهور فعلی، برنامه ملی برای ارتقاء مطالعه و کتاب، در سال ۲۰۰۸ به مکزیک، اهل مطالعه تغییر نام داد. این برنامه دامنه گسترده‌تری دارد و به دنبال تربیت کاربرانی کاملاً مسلط به فرهنگ نوشتاری است، به عبارت دیگر، کسی که تمام توانایی‌های ارتباطی وی نظیر صحبت کردن، شنیدن، خواندن و نوشتن و نیز سواد گوناگون وی پرورش یافته باشد. علاوه بر آن، این برنامه به دسترسی به اطلاعات و

دانش مکزیکی‌ها به‌عنوان معیاری ضروری برای توسعه انسانی و اجتماعی اولویت می‌دهد.^۱

برنامه مطالعه در مکزیک برای ارتقاء مطالعه و کتاب موارد زیر را مورد تأیید قرار می‌دهد:

- خواندن و نوشتن به‌عنوان ابزارهایی برای کاهش نابرابری‌های اجتماعی و راهی برای دسترسی به اطلاعات و دانش؛
- کتاب به‌عنوان وسیله‌ای برای توجه به تنوع فرهنگی و ایجاد کننده قابلیت‌ها، آثار و دانش؛
- مدرسه و کتابخانه به‌عنوان فضاهای آموزشی و سوادآموزی ایده‌آل، در فعالیت‌های اجتماعی ارتقاء مطالعه و کتاب مشارکت داشته و پدران و مادران را در تمام مدت درگیر می‌کند؛
- ارتقاء مطالعه به‌عنوان تمرینی از دموکراسی فرهنگی و اجتماعی است و کسی که مطالعه می‌کند، به‌عنوان یک فرد سهیم در توسعه جامعه و کشورش می‌باشد؛
- جامعه‌ای که مطالعه می‌کند، گروهی قدرتمند است و می‌تواند برای ایجاد تغییر در محیط پیرامون، پیشنهادهای لازم ارائه داده و اقدام نماید؛
- هماهنگی و افزایش تلاش‌های میان جامعه و حکومت به‌منظور تقویت عادت مطالعه و ارتقاء بخشیدن به برنامه مکزیک، اهل مطالعه به‌نحوی مؤثرتر؛
- سرمایه‌گذاری دولت روی مردم خود، بهترین تصمیم تبدیل می‌شود؛
- توسعه انسانی به‌طور تنگاتنگ به دسترسی با فرهنگ، اطلاعات و دانش ارتباط پیدا می‌کند؛
- حداکثر قابلیت خواندن و نوشتن، استفاده از حقوق شهروندی را ممکن می‌سازد.

این برنامه دارای ۱۶ اصل راهنما است^۱، که برای ارائه تصویری از برنامه نوآورانه و وسعت دامنه آن در مقایسه با برنامه‌های قبلی، نکات برجسته آن را در ادامه ذکر می‌کنیم:

- دنیای امروز نیازمند داشتن تسلط بیشتر در خواندن، نوشتن و فرهنگ نوشتاری است. مردمی کردن دسترسی به کتاب و کتابخوانی، برابری‌ها را افزایش و نابرابری‌ها را کاهش می‌دهد؛
- انواع گوناگونی از منابع خواندنی و نوشتنی، و نیز ایجاد دسترسی به فناوری‌های اطلاعاتی جدید و هر چیزی که برای آماده‌سازی کاربران مسلط به فرهنگ نوشتاری لازم است، باید دسترس‌پذیر گردد؛
- در ارتقاء مطالعه و کتاب، مشارکت رسانه‌ها و نهادهای مدنی، و نیز معلمان، حامیان مطالعه، کتابداران و بالاتر از همه پدرها و مادرها در پیدایش کاربران مسلط به فرهنگ نوشتاری ضروری است؛
- دولت مکزیک وجود راه‌های متعدد مطالعه، اهداف متفاوت برای مطالعه و انواع گوناگونی از مواد کتابشناختی را قبول دارد و پاسخ‌گویی به آنها را با استفاده از راهکارهای مؤثر ضروری می‌شمارد؛
- سرمایه‌گذاری بیشتر در محتویات برای ارتقاء بیشتر سطح مطالعه با استفاده از فناوری‌های ارتباطی و اطلاعاتی جدید، و نیز ایجاد سازوکارهایی برای تقویت صنعت نشر، فروش کتاب و نوسازی و بهبود فضاهای کتابخانه‌ها از اولویتهای دولت مکزیک است؛
- ارزیابی و تحقیق، فعالیت‌هایی در راستای تولید اطلاعات است که در توسعه بهترین شیوه‌های ارتقاء مطالعه و کتاب ضروری بوده و شرط لازم برای شفافیت و پاسخ‌گویی، برنامه‌ریزی و تصمیم‌گیری‌های مناسب است؛
- دولت مکزیک فناوری‌های جدید ارتباطی و اطلاعاتی، و نیز دیگر رسانه‌های الکترونیک خواندن را به‌عنوان لازمه‌های ضروری جهت دستیابی به دانش تأیید می‌کند؛

1. Cfr. <http://www.sep.gob.mx/work/models/sep1/Resource/103893/1/MexLee.pdf>

- تقویت ظرفیت‌ها و مهارت‌های شهروندانی که مطالعه را تشویق می‌کنند، و معلمان و کتابداران و تمام کسانی که به‌عنوان واسطه‌های میان کتاب و مطالعه هستند، برای توسعه جوامع خوانندگان و نویسندگان ضروری است.

بخش‌های موجود در برنامه ارتقاء مطالعه و کتاب

- پیچیدگی‌های ذاتی مطالعه و مفاهیم تکنیکی، سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی آن، مستلزم مشارکت بخش‌های مختلف اجتماع می‌باشد:
- بخش آموزشی: از پایه تا آموزش عالی، مراکز تربیت معلم، کتابخانه‌های کلاسی و آموزشی‌گاهی.
- بخش فرهنگی: نظام ملی کتابخانه‌های عمومی، سالن‌های مطالعه و مراکز فرهنگی کشور.
- صنعت نشر: شرکت‌های انتشارات مستقر در مکزیک و سازمان‌های اتحادیه صنفی ناشران.
- بخش فروش کتاب: کتاب‌فروشی‌ها و مراکز فرهنگی.
- دیگر بخش‌های ذینفع در زنجیره کتاب: صنعت کاغذسازی، بسته‌بندی و حمل و نقل، تصویرگری، سازمان‌هایی در حمایت از حقوق مالکیت فکری.
- جامعه علمی، فرهنگی و هنری.
- رسانه‌های چاپی و الکترونیک: مطبوعات، رادیو، تلویزیون و اینترنت.
- بخش صنعتی و سرمایه‌داری خصوصی ملی.
- جامعه مدنی: انجمن‌های مدنی و حامیان مطالعه، دانشگاهیان و محققان، معلمان و رهبران جامعه.
- پدران و مادران مکزیکی، با حمایت دولت.

تغییر دیگر، اصلاح «قانون ارتقاء مطالعه و کتاب» سال ۲۰۰۰ بود که با انتشار قانون جدید سال ۲۰۰۸ ملغی شد.^۱ این اقدام معیاری است برای اهمیت و نیاز به حصول اطمینان از اینکه صنعت نشر و برنامه‌های آموزشی توسعه یافته است برای اینکه مکزیکی‌ها می‌توانند به کاربرانی مسلط در استفاده از فرهنگ نوشتاری و دیگر زبان‌ها تبدیل شوند.

ارتقاء کتابخانه‌های عمومی

۷۳۱۹ کتابخانه عمومی که عضو نظام ملی کتابخانه‌های عمومی هستند، در ۳۱ نظام ایالتی و ۱۶ نظام ناحیه‌ای مستقر در مکزیکوسیتی متشکل هستند. این کتابخانه‌ها با توافق نامه‌های مشارکتی میان دولت فدرال و دولت‌های محلی اداره می‌شوند. اداره کل کتابخانه‌ها که بخشی از شورای ملی فرهنگ و هنر است، در صدد تدوین خط‌مشی‌ها و ایجاد رویه‌هایی به منظور تسهیل دسترسی آزاد، رایگان، و عادلانه به دانش و فرهنگ برای تمام اهالی مکزیک و تشویق به مطالعه در نظام ملی کتابخانه‌های عمومی است. کارکردهای آن شامل گسترش طرح‌ها و پروژه‌هایی در خصوص پیشرفت خوانندگان، و نیز تقویت نقش کتابخانه‌های عمومی به عنوان مراکز مطالعه به منظور روزآمدسازی، تنوع‌بخشی و نوسازی آموزش منابع انسانی معتبر در کتابخانه‌های عمومی است. اداره کل کتابخانه‌ها همچنین، برای کتابدارانی که مسئول ایجاد فعالیت‌هایی در جهت ارتقاء مطالعه در کتابخانه‌های عمومی هستند، برنامه‌های آموزشی مختلفی را از طریق کارگاه‌های طراحی شده اجرا می‌کند.^۲

اداره کل کتابخانه‌ها به عنوان بخشی از فعالیت‌های خود برای ارتقاء مطالعه در کتابخانه‌های عمومی در سطح کشور، برنامه ملی تعطیلات تابستانی من در کتابخانه را هماهنگ نموده است. این برنامه یک فرصت آموزشی و

1. Ley de fomento para la lectura y el libro. DOF 24-07-2008
www.diputados.gob.mx/LeyesBiblio/pdf/LFLL.pdf
 2. Dirección General de Bibliotecas. CONACULTA.
http://dgb.conaculta.gob.mx/info_detalle.php?id=3

تفریحی است، و در آن رابط، کتابدار/ خواننده، از طریق یک سری فعالیت‌های بازی‌گونه، کودکان و جوانان را به کتاب و کتابخوانی نزدیک می‌کنند. هدف آن، ایجاد و تثبیت عادت به مطالعه در کودکان از سنین پایین است. این برنامه در سال ۱۹۸۶ آغاز شد و از آن زمان تاکنون هر تابستان اجرا شده است و تأییدی است بر اینکه کتابخانه‌های عمومی به ایفای نقش خود به‌عنوان محل گردهمایی و محلی برای امکانات بالقوه ادامه می‌دهد.

هرسال در طول دوره تعطیلات تابستانی، تقریباً یک میلیون کودک و جوان به ابتکار خودشان در امکانات کتابخانه سهم می‌شوند و در فعالیت‌هایی مانند تحقیق، بازی، قصه‌گویی، تئاتر، داستان‌های شفاهی، بلندخوانی، آوازخواندن، نقاشی، فیلم، و نمایشگاه‌هایی که مشوق مطالعه و استفاده از مجموعه‌های کتابخانه و دیگر منابع نظیر رسانه‌های فنی جدید است، شرکت می‌کنند. موضوع این برنامه هرسال تغییر می‌کند و بنابراین، متضمن آموزش‌هایی برای کتابداران است.

جشنواره‌های فرهنگی. برنامه ملی دیگری است که به‌تازگی آغاز شده و اداره کل کتابخانه‌ها به‌همراه دیگر سازمان‌های فرهنگی در آن شرکت می‌کند. یکی از اهداف اصلی این برنامه، تشویق کتابخانه‌های عمومی برای بهره‌گیری از فضاهای عمومی اطراف (میادین، پارک‌ها، فضاهای باز) برای جذب مخاطبان مختلف و جدید به دانش، و شناخت نمونه‌های فرهنگی و هنری مختلف، و نیز ایجاد بصیرت بیشتر نسبت به کتابخانه و خدمات آن و تأکید دوباره بر نقش آن به‌عنوان یک مرکز فرهنگی است.

فعالیت‌هایی که برنامه جشنواره‌های فرهنگی را شکل می‌دهد، شامل نمایشگاه‌ها، مطالعات عمومی، مطالعات جمعی برای تشویق عموم به نقل و مطرح کردن گزیده‌هایی از کتاب‌های مورد علاقه، نمایش فیلم‌ها، شب‌نشینی‌های همراه با موسیقی و گفت‌وگو با کارشناسان می‌باشد. در برخی موارد شرکت‌کنندگانی که شعر می‌گویند، در برنامه تبادل گزیده کتاب‌ها شرکت می‌کنند.

فعالیت‌های مطالعاتی در کتابخانه‌های ایالتی

برخی فعالیت‌هایی که در کتابخانه‌های ایالتی مکزیک ترتیب داده شده‌اند، عبارتند از:

گواناجواتو^۱

برنامه مطالعه انگیزه ایجاد می‌کند اقدامی است جهت ارتقاء مطالعه و از فعالیت‌هایی که در زمینه آموزش، تحقیق، ترویج، اشاعه و شالوده‌ای که در بردارنده برنامه جهاد دولتی برای مطالعه است، پشتیبانی می‌کند. هدف اصلی این اقدام، گسترش برخوردهای میان مردم گواناجواتو و ادبیات به‌عنوان وسیله‌ای برای تقویت و گسترش لذت مطالعه و قدردانی از آن است. این برنامه همچنین درصدد پیشرفت کار کتابخانه‌های ایالتی به‌عنوان حامیان مطالعه، گسترش دامنه فعالیت‌ها در این حوزه، اصلاح توزیع «نسخه‌های رانا»^۲ از طریق دسترس‌پذیرتر ساختن آنها برای خوانندگان، و تقویت زیربنای کتابخانه می‌باشد. این فعالیت‌ها کتابخانه‌ها، مراکز فرهنگی دولتی و گروه کثیری از راویان شفاهی را در بر می‌گیرد.

در مطالعه انگیزه ایجاد می‌کند، آی ای سی^۳ و دانشگاه گواناجواتو، تلاش‌ها و فعالیت‌های خود را جهت کاهش موانع مطالعه در ایالت هم‌سو کرده‌اند. علاوه بر آن، جهاد دولتی برای مطالعه، درصدد تغییر مفهوم کتابخانه از فضایی منحصراً برای تحقیق به یکی از پرورش‌دهنده‌های مهارت‌های اطلاعات فرهنگی و آموزشی جدید است.

جالیسکو^۴

یکی از محبوب‌ترین فعالیت‌ها در «جان خوزه آرئولا»^۵، که کتابخانه عمومی ایالت جالیسکو^۶ است، سری فیلم و ادبیات می‌باشد. هر پنجشنبه

1. Guanajuato
4. Jalisco

2. Ediciones La Rana
5. Juan Jose Arreola

3. IEC
6. <http://reb.jalisco.gob.mx/index.html>

بعد از ظهر، نمای کلی از زندگی‌نامه پدیدآور داستان فیلم، بلافاصله با نمایش فیلم مربوطه دنبال می‌شود. برخی از فیلم‌هایی که نمایش داده شده‌اند عبارتند از: کتابخوان اثر برنارد شلینک^۱، تمام صبح‌های دنیا اثر آلن کارنیو^۲ و غرور و تعصب اثر جین آستین^۳.

گلدوزی همراه با کتاب. خانم‌ها هم‌زمان با بافتنی، گلدوزی، یا هر کار دستی دیگری را که به آن مشغولند به یک کتاب صوتی مثل کنت مونت کریستو، تام سایر و یا دشت سوزان نیز گوش می‌دهند. به این ترتیب، شرکت‌کنندگان به دنبال دیگر آثار ادبی پدیدآورندگانی می‌گردند که به تازگی با آنها آشنا شده‌اند. از آنجا که کاربران بزرگسال، دیگران را برای شرکت در فعالیت‌ها دعوت می‌کنند، شمار آنها افزایش یافته است.

خوانندگان کوچک. کودکان از کودکان تا دبیرستان، یک ماه را به یاری معلمان می‌شتابند. فعالیت‌های دیگر عبارت است از:

- ساعت قصه‌گویی، برای تمام کودکانی که دوست دارند داستان‌های مفرح بخوانند، گوش کنند، و یا آنها را نمایش دهند؛
- گروه‌های مطالعه، که لذت مطالعه اشتراکی داستان‌های کوتاه، رمان‌ها و شعرها را در یک فضای مطلوب به کودکان، جوانان و بزرگسالان می‌بخشد؛
- بازی‌های فکری، که به دنبال پاسخ‌گویی به سؤالاتی است که کودکان در مورد موضوعات مختلف دارند، و این کار را از طریق مطالعه و بازی، نقاشی دیواری، جداول کلمات متقاطع یا معماها انجام می‌دهند؛
- تئاتر برای خواننده، که از طریق خواندن یک نمایشنامه به شیوه‌ای لذت‌بخش، موجب می‌شود جوانان و بزرگسالان درباره تئاتر بیشتر

1. Bernhard Schlink

2. All the Mornings of the World by Alain Corneau

3. Pride and Prejudice by Jane Austen

بیاموزند. شرکت‌کنندگان، سطرهایی از نقش‌های یک نمایشنامه را می‌خوانند و راهنمایی‌های سر صحنه توسط پدیدآور به‌طور ضمنی ارائه می‌شود، به‌طوری که تمام گروه می‌تواند بازی‌های انجام شده روی صحنه را در تخیلات خود مجسم کنند؛

- ترتولباس^۱، گردهمایی‌های غیررسمی است که در آنها به‌صورت اشتراکی

داستان‌های کوتاه، رمان و شعر به‌شیوه‌ای مفرح خوانده می‌شود.

از آنجا که کتابخانه‌های عمومی با اجرای این برنامه‌ها، با شرکت‌کنندگان بیشتری در فعالیت‌ها مرتبط می‌شوند، از افزایش شمار کاربران و خدمت‌رسانی بیشتر به جامعه‌شان بهره‌مند هستند. هرگاه والدین از برخی از فعالیت‌ها حمایت بکنند، کتابخانه عمومی بخشی از جامعه می‌شود.

سن لوئی پتسی^۲

برنامه آزمایشی بلندخوانی کتاب. در این فعالیت که توسط مدیریت کتابخانه‌های شهرداری و کتابفروشی پوریوا^۳ سازماندهی شده، چهره‌های مشهور اجتماعی برای خواندن کتاب با صدای بلند دعوت می‌شوند. در این برنامه که برای خانواده‌های محلی طراحی شده، هر یکشنبه از ساعت ۱۱ تا ۱۲ ظهر در حدود سی تا چهل نفر حاضر می‌شوند. شهرداری برای خانواده‌ها مسیر دوچرخه‌سواری ایجاد کرده که شامل گشتی در خیابان اصلی شهر می‌باشد، و خانواده‌ها اعم از اینکه دوچرخه‌سواری یا پیاده‌روی بکنند، در انتهای مسیر به محل مطالعه می‌رسند. شرکت‌کنندگان در این مطالعه، شامل دوچرخه‌سواران و یا خانواده‌هایی می‌شود که تا پارک را پیاده‌روی کرده‌اند.

از سال ۲۰۰۳ تا ۲۰۱۰، کتابخانه عمومی دانشگاه اتونوموس^۴ سن لوئی پتسی برای کل جامعه سن لوئی پتسی از نابینایان و کم بینایان گرفته

1. Tertulias

2. San Luis Potosi

3. the Directorate of Municipal Libraries and Bookstore Porrúa (www.sanluis.gob.mx)

4. the Autonomous University

تا پیش دبستانی، دبستانی، متوسطه، دبیرستان و دانشجویان، زنان خانه‌دار، کارگران و بازنشستگان، در کل ۷۵ فعالیت را در جهت ارتقاء مطالعه رهبری کرد. در مجموع، تقریباً ۱۹۸۹۸ کاربر در کارگاه‌های مختلف بهاره و تابستانی شرکت کرده‌اند. این کارگاه‌ها مشتمل بود بر: قصه‌گویی، کسب تجربه در کتابخانه، ارائه قطعه‌های کوچک ادبی، بازی برای یادگیری ریاضی، خلق داستان، عرضه کتاب، بازتاب‌هایی برای شعر مادر من، تعامل در مکزیک، و خودت را از نو بساز. دیگر کارگاه‌ها عبارتند از: بخوان تا به جهان عرضه کنی، مطالعه و نگارش، داستان‌های فلسفه یونانی، کتاب خواندن با صدای بلند در مؤسسه ایالتی نابینایان، نمایشگاه کتاب، جشن دویت سالگی (بازی) رولت، استقلال مکزیک در مطالعات و براساس اسناد و مدارک، و ارتقاء مطالعه در مدارس آمادگی.

سونورا^۱

سونورا اهل مطالعه. امتیاز گرفتن برای مطالعه^۲. مطالعه کن، امتیاز بگیر و برنده شو! بزرگ‌ترین هدیه‌ای که کودکان و جوانان می‌توانند دریافت کنند، آشنایی با مطالعه، کتاب و فواید آن، فعالیت‌هایی که به ساختن شخصیت آنها به‌عنوان دانش‌آموز کمک می‌کند، و افزایش توانایی مطالعه و درک مطلب برای آنها می‌باشد. همچنین مهم است که آنها با شرح حال مختصری از افراد مرتبط با زمینه مورد علاقه خود آشنا می‌شوند. این برنامه که در آن مؤسسه فرهنگ سونورا^۳، تیم بیسبال نارانجرس هرموسیو^۴ و ویراستاران مولینا^۵ شرکت می‌کنند، از طریق ۱۷ کتابخانه عمومی و ۳۰ سالن مطالعه مستقر در هرموسیو که مرکز ایالت است، برای ارتقاء مطالعه، سازماندهی شده و توسعه یافته است. شرکت‌کنندگان در این برنامه، کارت‌های امتیاز تجمعی را دریافت می‌کنند، کتاب‌ها را درخواست نموده و

1. Sonora

2. <http://www.isc.gob.mx/convocatorias.php?id=1756&mas=1%20y%20en%20www.biblioteca.gob.mx>

3. The Sonora Institute of Culture

4. Naranjeros of Hermosillo

5. Molina Editors

موقع بازگرداندن کتاب‌ها محتوای آنها را با تصویر یا به شکل نوشتاری بازگویی می‌کنند و به این ترتیب بسته به تعداد صفحاتی که مطالعه کرده‌اند، امتیاز به دست می‌آورند. کودکان، جوانان و بزرگسالان واجد شرایط برای شرکت در برنامه و بردن جوایزی نظیر کتاب، فرهنگ لغت و لوازم مدرسه، پذیرفته شدن برای شرکت در مسابقه بیسبال نارانجرس هرموسیو، گردش در استادیوم تاریخی آن و دریافت دستنوشته‌هایی از اعضای تیم می‌باشند. دعوتنامه: با کارت کتابخانه خود به کتابخانه‌های عمومی و سالن‌های مطالعه هرموسیو بروید (آدرس‌ها را در پشت اطلاعیه ببینید)، اگر کارت کتابخانه ندارید، می‌توانید با یک کارت شناسایی رسمی آن را دریافت کنید؛ اگر کم سن هستید، از والدین خود بخواهید با کارت شناسایی خود همراه شما بیایند و آدرس را تأیید کنند.

تبسکو^۱

۱۰۱ هدف مطالعه.^۲ این برنامه توسط کتابدارانی از شاخه مرکزی نظام دولتی ایجاد شد، که به طور گسترده‌ای در میان ۱۲۰۰ کتابدار شاغل در ۵۷۳ کتابخانه عمومی ۱۷ شهر شناخته شده است. این برنامه مطالعاتی در ۲۳ آوریل ۲۰۰۸ (روز کتاب) آغاز گردید و شامل ۱۰۱ فعالیت در نظر گرفته شده برای همه بخش‌های اجتماع بود. از جمله موفق‌ترین این فعالیت‌ها عبارتند از:

ماراتون‌های کتابخوانی: در تمام کتابخانه‌های موجود در نظام دولتی اجرا و شامل بلندخواندن از روی یک متن چاپی و یا الکترونیک می‌شود. دانش‌آموزان و مربیان از تمام سطوح شرکت می‌کنند؛ رهبران جامعه شامل شهردار، نمایندگان و مقامات محلی و نیز والدین به این مطالعه می‌پیوندند. جنبه با ارزش و برجسته این برنامه، شرکت افراد نابینایی است که از روی خط بریل می‌خوانند.

1. Tabasco

2. http://iec.tabasco.gob.mx/programas_federales/fomento_lectura.htm

شب‌نشینی‌های کتابخوانی. ارتقاء و آشنایی با کتابخانه، کتاب و کتابخوانی که در آن تمام اعضای جامعه شرکت می‌کنند. این فعالیت، دیگر کتابداران جامعه را نیز که به یاری کتابخانه برگزارکننده برنامه آمده‌اند، شامل می‌شود که بشرح ذیل می‌باشد: بازدید از کتابخانه به همراه راهنما، نمایشگاه کتاب، سخنرانی در مورد مسائل مهم، ارائه کتاب، شعرخوانی، روزنامه دیواری، قصه‌گویی، اجرای نمایشنامه، ارتقاء امانت کتابخانه‌ای، عرضه کتاب‌های آسیب‌دیده و بد استفاده شده، صنایع دستی و ساختن اشکال با کاغذ، نشان دادن گوشه‌هایی از کتابخانه به بازدیدکنندگان، اهداء به کتابخانه، و به نمایش گذاشتن آشپزی محلی. این برنامه اخیراً به‌عنوان یکی از شش فعالیت موفق در سطح ملی توسط شورای ملی فرهنگ و هنر ترتیب داده شده است.

سفر به مدارس دولتی برای ترویج مطالعه: کتابداران نظام دولتی برای ترویج مطالعه در میان دانش‌آموزان، معلمان و والدین از مدارس در تمام سطوح بازدید می‌کنند. این فعالیت‌ها عبارت است از: تشکیل نمایشگاهی از کتاب‌های کتابخانه، گروه‌های کتابخوانی، نیمه‌ماراتون‌های کتابخوانی، مسابقات بلندخوانی و ارتقاء خدمات کتابخانه.

فعالیت‌های کتابخوانی برای بزرگداشت روزهای خاص: مجموعه فعالیت‌هایی است برای ترویج مطالعه در ۵۷۳ کتابخانه عمومی ایالت تبسکو برای بزرگداشت مناسبت‌های مختلف نظیر: روز جهانی کتاب، و روز ملی کتاب.

آموزش حرفه‌ای کارکنان کتابخانه: از طریق یک توافق‌نامه درون‌سازمانی، دانشگاه ملی اتونوموس امکان تحصیل به شیوه آموزش از راه دور در مقاطع کارشناسی و کارشناسی ارشد در رشته علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی را به پرسنل شاغل در کتابخانه‌های عمومی ایالت تبسکو می‌دهد که دستاوردی بزرگ برای این ایالت می‌باشد.

«مکزیک، اهل مطالعه» جایزه‌ای برای ترویج مطالعه

برنامه فرهنگ ملی ۲۰۰۷-۲۰۱۲، «مکزیک، اهل مطالعه جایزه‌ای برای ترویج مطالعه» را ایجاد کرد و برنامه‌های کتابخوانی را، که توسط کتابداران در کتابخانه‌های عمومی ملی برگزار می‌شود، از طریق یکی از بخش‌های خود پشتیبانی می‌کند. دو برنامه‌ای که این جایزه را دریافت کرده‌اند، عبارتند از:

اتاق ساکت ریکاردو گاریبی^۱ در کتابخانه مرکزی ایالت هیدالگو، ۲۰۰۹. اتاق ساکت، امکان نزدیک‌تر کردن کودکان، جوانان و بزرگسالان به مطالعه را افزایش می‌دهد، و هم‌زمان، خلاقیت و توصیف یک دنیای آرام از طریق نوشتن را تشویق می‌کند. «ریکاردو گاریبی» تنها کتابخانه در مکزیک و پیشگام در ارائه خدمات کتابخانه‌ای به افراد دارای مشکل شنوایی است. این فضا برای افراد ناشنوا و ناگویای ۵ تا ۳۰ ساله، که از بخش‌های مختلف ایالت می‌آیند، ایجاد شد. کارگاه‌هایی برای ترویج مطالعه افراد ناگویا و نیز شکوفایی زبان طراحی شد. کارگاه‌های دیگر شامل کامپیوتر، نویسندگی، کتاب‌های مصور فکاهی، و نیز درمان‌های لوگوژنیا^۲ و کلاس‌های علائم زبان مکزیکی بود. بدین طریق، مطالعه به‌عنوان وسیله‌ای برای ادغام افراد ناگویا در جامعه اثبات شده است.

به جمعیت پیوندید! ۲۰۱۰. جایزه حمایتی مکزیکی برای ارتقاء مطالعه در کتابخانه‌های عمومی. **تئاتر خوانندگان** (تربیبون‌خوانی)^۳، توسط گروه اسکیلو^۴. «پنج سال پیش ما هیچ سرمایه‌ای نداشتیم: نه لباس، نه گریم، نه دکور صحنه؛ به شیوه‌ای کاملاً ساده لباس می‌پوشیدیم، متن در دست، با سه تربیبون عاریه‌ای و بینی‌های قرمز برای ایفای نقش دلک‌ها، برای دو گروه از دانش‌آموزان، یک گروه دبستانی و یک گروه متوسطه، چندین استاد مدعو و تعداد زیادی کتابدار. همه چیز عالی بود! بچه‌ها

1. Ricardo Garibay
3. Lectura en atril

2. Logogenia
4. ESKILO

هنگامی که می‌دیدند ما کتاب می‌خوانیم، خوشحال بودند و هم‌زمان لذت می‌بردند و به جملات خنده‌دار متن می‌خندیدند. گروه تئاتر خوانندگان اعضای بیشتری پیدا کرد و بدین ترتیب کارگاه تئاتر خوانندگان شروع شد. هر سه‌شنبه ساعت ۵ عصر جلسه داشتیم که در آن عموم به‌ویژه کتابداران را دعوت می‌کردیم. با یک خودروی فورد اسکورت^۱ مدل ۱۹۹۸، که گاهی اوقات بنزین تمام می‌کرد یا راه نمی‌رفت، به کتابخانه‌های مختلف سفر می‌کردیم. در آغاز سال ۲۰۱۰، گروه فرهنگی در کارگروه‌هایی برای بازسازی برنامه به جمعیت پیوندید و ساختار اجتماعی آن، برنامه فرهنگی نوظهور را بنا نهاد که پروژه جدیدی از گروه اسکیلو به نام تئاتر خواننده ساده را پشتیبانی می‌کرد. این یکی از بزرگ‌ترین دستاوردهای ما است به طوری که جوانان به مطالعه روی آورده و بخشی از اسکیلو می‌شوند تا اینکه بتوانند «به جمعیت پیوندند»، زیرا هدف اسکیلو این است که به واسطه علاقه فرهنگی به صورت گروهی یکدل و یک جهت درآمده و لذت مطالعه را با دیگران به اشتراک بگذارد.»

فعالیت‌های دیگر

خواندن برای یادگرفتن. از مطالعه لذت ببرید!^۲ تلاش‌ها را در زمینه مطالعه یکی کنید: به طرح «مکزیک، اهل مطالعه» پیوندید. وزارت آموزش عمومی، مسئولان آموزشی ۳۲ ایالت، و شورای ارتباطات تلاش بی‌سابقه‌ای را با شعار «چالش: از هر دو کودک یکی خوب و دیگری عالی» این طرح، که توسط شورای ارتباطات تقویت شده: صدای صاحبان صنایع از رسانه‌های جمعی - تلویزیون، رادیو، مجلات و پوسترها - یک حرکت اجتماعی برای ترویج مطالعه بوده و به دنبال این هدف است که آگاهی در جامعه نسبت به اهمیت و برتری مطالعه افزایش یابد و این طرح را با

1. Ford Escort

2. <http://www.divierteteleyendo.com/>

مساعادت بخش‌های خصوصی و عمومی و برای ایجاد خط‌مشی‌ها، برنامه‌ها، پروژه‌ها، فعالیت‌ها و رویدادهای طراحی شده برای گسترش تغییر در عادات و فرهنگ مطالعه پیش می‌برد. تعدادی از مشاهیر ملی از حوزه‌های موسیقی، ورزش و فیلم به این فعالیت پیوسته‌اند. وب‌سایت مربوط به این فعالیت، اطلاعات در مورد کتابخانه‌ها و راه‌های شرکت در فعالیت‌های ترویج مطالعه، معرفی کتاب، و داستان‌هایی برای اجرا را، در کنار فعالیت‌های دیگر در دسترس قرار می‌دهد.

کتابداران، کتاب‌باران می‌کنند

سه سال پیش، بخش سوادآموزی و کتابخوانی انجمن کتابداران مکزیک، این اقدام را به‌عنوان بخشی از فعالیت‌ها راه‌اندازی کرد. اهداف آن عبارت است از: تأکید بر کمک‌های انجمن کتابداران مکزیک در برنامه ملی مکزیک، اهل مطالعه برای ترویج کتاب و کتابخوانی، تشویق کتابداران به مشارکت در ترویج کتاب و کتابخوانی، رشد ارتباط بیشتر میان عامه مردم و کتابخانه‌ها و ایجاد تصویر بهتری از کتابداران در جامعه. این فعالیت در شهرهای مختلفی اتفاق می‌افتد، از جمله اینکه هر ساله کنفرانس کتابداران مکزیک برگزار می‌شود. از شرکت‌کنندگان دعوت می‌شود یک کتاب بیاورند و به پشت جلد آن برچسبی با یک پیام الصاق کنند. این کتاب به‌عنوان «یک سرگردان در جست‌وجوی خواننده» توسط شرکت‌کنندگان در هر جایی از شهر رها می‌شود، تا خواننده‌اش را یافته و او را برای رفتن به کتابخانه ترغیب کند. تاکنون این برنامه‌ها را برگزار کرده‌اند: کتابداران آکاپولکو^۱ را کتاب‌باران می‌کنند، کتابداران، زاکاتکاس^۲ را کتاب‌باران می‌کنند، و کتابداران، سن لوئیس پتسی را کتاب‌باران می‌کنند.

1. Acapulco

2. Zacatecas

دوره‌ها

پدربزرگ‌ها و مادربزرگ‌های کتاب‌خوان و قصه‌گو.^۱ کارگاهی است که توسط دفتر ترویج فرهنگ، دانشگاه ملی آتونوموس مکزیک با مشارکت آی‌بی‌بی‌وای^۲ مکزیک (شاخه بین‌المللی کتاب برای جوانان) سازماندهی شده است. این کارگاه برای تمام کسانی که می‌خواهند برای بچه‌ها یا نوه‌هایشان قصه بگویند و نیز آنهایی که ممکن است بعداً بخواهند یک سرویس اجتماعی در کتابخانه‌ها و مهد کودک‌ها اجرا کنند، آموزش رایگان ارائه می‌دهد. یکی از اهداف اصلی پدربزرگ‌ها و مادربزرگ‌های کتاب‌خوان و قصه‌گو، ایجاد لذت برای خواندن و بیان کردن است. این دوره که از طریق برنامه «مطالعه کنید» برگزار شد، درصدد است حکام بخشیدن به پیوندهای خانوادگی از طریق خواندن داستان‌های کوتاه و نیز بهبود نقش پدربزرگ‌ها و مادربزرگ‌ها می‌باشد. بچه‌ها می‌آموزند که پدربزرگ‌ها و مادربزرگ‌ها نیز می‌توانند آنها را سرگرم کنند. هدف، اصلاح مدل‌های هم‌زیستی و ارتباطی میان پدربزرگ‌ها و مادربزرگ‌ها از یک سو و بچه‌ها و جوانان از طریق کتابخوانی و قصه‌گویی از سوی دیگر است. این برنامه متخصصان حرفه‌ای در هر دو زمینه بلندخوانی و قصه‌گویی شفاهی را با موضوعاتی نظیر کار گروهی، مطالعه تاریخ، و بلندخوانی شامل حالت بدن، تنفس، دامنه‌های صدا، تأکید و احساسات، انواع ادبی، و قصه‌گویی شامل بلندخوانی و شفاهی‌گویی در میان دیگران را برای کمک در دسترس دارد.

چالش‌های کتابخانه تا مکزیکی‌ها بتوانند بیشتر و بهتر مطالعه کنند

مطالعه و آموزش

۱. بی‌سوادی. دوازده درصد از جمعیت بین ۶ تا ۱۴ سال نمی‌توانند بخوانند یا بنویسند. هفت نفر از هر ۱۰۰ مرد و ده نفر از هر ۱۰۰ زن ۱۵ سال به بالا نمی‌خوانند یا نمی‌نویسند.

1. www.difusioncultural.unam.mx/cuentacuentos/

2. IBBY

۲. مدرسه و خواندن. نود و چهار نفر از هر ۱۰۰ کودک مکزیکی (از ۶ تا ۱۴ سال) در مدرسه حضور می‌یابند. به علاوه اینکه تکلم‌کنندگان به زبان‌های بومی حاضر در مدرسه افزایش یافته است، در سال ۱۹۹۰، ۷۰ نفر از هر ۱۰۰ نفر؛ در سال ۲۰۰۰، ۸۳ نفر از هر ۱۰۰ نفر.

۳. سواد محدود. با وجود این، درصد بالایی از جمعیتی که در مدرسه حضور یافته‌اند، در استفاده از خواندن برای فهمیدن و خلق معنی مشکلاتی دارند. گروه سنی بین ۱۲ تا ۱۷ سال بالاترین نرخ مطالعه روزانه را دارند (۴۹/۷ درصد) و با افزایش سن، این نرخ کاهش می‌یابد.

۴. کتاب‌های درسی از بیشترین فراوانی (۳۰/۸ درصد) در میان انواع کتاب‌هایی که مطالعه می‌شوند برخوردارند. ۵۶/۴ درصد مکزیکی‌ها کتاب می‌خوانند، ۴۲ درصد روزنامه، ۳۹/۹ درصد مجلات و ۱۲/۲ درصد متون مصور^۱. بالاترین سطح مطالعه روزنامه در میان جوانان ۱۸ تا ۲۲ سال رخ می‌دهد (۴۹ درصد) و به تدریج با افزایش سن، کاهش می‌یابد.

بر اساس اطلاعات به دست آمده از بررسی ملی شیوه‌ها و مصرف‌های فرهنگی در سال ۲۰۱۲ در مورد استفاده از کتابخانه‌های عمومی^۲، این اطلاعات به دست آمده است:

در سال گذشته از کل جمعیت، نزدیک به یک سوم (۲۹/۸ درصد) از یک کتابخانه دیدن کرده‌اند. ۵۰/۷ درصد جمعیت از کتابخانه‌های عمومی استفاده می‌کنند.

۶/۶۸ درصد از جمعیت ۱۵ سال به بالا، گاهی اوقات به کتابخانه رفته‌اند. از آنهایی که از کتابخانه دیدن کرده‌اند، تقریباً یک چهارم، در دو ماه گذشته این بازدید را انجام داده‌اند و ۳/۴۳ درصد در کمتر از یک سال.

1. Encuesta nacional de prácticas y consumos culturales 2010. CONACULTA <http://www.conaculta.gob.mx/>

2. Encuesta nacional de prácticas y consumos culturales 2010. CONACULTA <http://www.conaculta.gob.mx/>

استفاده بیشتر استفاده از کتابخانه‌ها به دارندگان سطوح بالاتر آموزش مربوط می‌شود، سه سطح بالای افراد مدرسه رو، کسانی هستند که از لحاظ حضور گاه‌به‌گاهی در کتابخانه بالاتر از میانگین ملی قرار دارند، و دانشجویان و دانش‌آموزان دبیرستانی از لحاظ حضور، طی ۱۲ ماه گذشته بالای میانگین ملی می‌باشند.

حضور در سال گذشته برای دانش‌آموزان بالای ۱۵ سال بالاترین سطح را ثبت کرده است (۸۰/۶ درصد)، درحالی که بقیه گروه‌های کاری زیر میانگین هستند.

کاربران کتابخانه اظهار می‌دارند که آنها از کتابخانه دیدن می‌کنند: (۱) برای اطلاعات، (۲) برای مطالعه کتاب‌های کتابخانه، (۳) برای امانت کتاب از کتابخانه، (۴) برای استفاده از سالن‌های مطالعه، (۵) برای یافتن کتاب‌هایی برای سرگرمی.

۵۷/۷ درصد از پاسخ‌دهندگانی که از کتابخانه‌ای دیدن نکرده‌اند، دلایل ذیل را بیان کردند: (۱) نبود وقت، (۲) عدم علاقه به مطالعه، (۳) عدم اطلاع از محل کتابخانه‌ها، (۴) فاصله زیاد از کتابخانه‌ها، (۵) مناسب نبودن ساعات کاری کتابخانه، (۶) نیافتن کتابی که آنها را علاقه‌مند کند، (۷) مشکلات جسمی، (۸) ترجیح به گرفتن کتاب از طرق دیگر، (۹) عدم شناخت از اینکه کتابخانه چگونه جایی است.

بیشترین فضاهای فرهنگی بازدیدشده در ۱۲ ماه گذشته ۲۰۰۹-۲۰۱۰، عبارتند از: سینماها (سه چهارم پاسخ‌دهندگان ۷۵ درصد)، بعد از آن، کتاب‌فروشی‌ها (۴۰/۶ درصد)، محل‌های اجرای موسیقی (۳۲/۲ درصد)، کتابخانه‌ها (۲۹/۷ درصد)، و موزه‌ها (۲۳/۷ درصد).

مطابق آنچه گفته شد، چالش‌هایی که انجمن‌های کتابداران و مدارس علوم کتابداری می‌بایست بپذیرند، تقویت ابتکار عمل‌هایی برای ترویج مطالعه کتابخانه‌ای است، از طریق:

تشکیل گروه مطالعه‌کنندگان در کتابخانه به طریق حرفه‌ای، با انجام توانایی‌هایی مانند:

الف) طراحی و ابداع برنامه‌هایی برای ترویج مطالعه که با جامعه خوانندگان مناسب باشد؛

ب) توسعه پروژه‌هایی که افراد ذینفع و سازمان‌های اجتماعی مختلف را به همکاری می‌گیرد؛

ج) تحقیق برای برنامه‌ریزی، اصلاح، و ارزیابی راهبردهای ارتقاء مطالعه؛

د) ارتقاء نقش اجتماعی و رهبری کتابداران برای ایجاد پیوندهای اجتماعی گسترده و پایدار میان کتابخانه‌ها و جوامع آنها؛

ه) تلاش برای تبلیغ کتابخانه‌ها و فعالیت‌های ترویج مطالعه؛

ما کتابداران باید هر روز بر این باور باقی بمانیم که یکی از رسالت‌های ما، کمک به جامعه برای بیشتر و بهتر خواندن است.

منابع

- Dirección General de Bibliotecas. CONACULTA. http://dgb.conaculta.gob.mx/info_detalle.php?id=3
- Consejo Nacional para Cultura y las Artes. Encuesta nacional de prácticas y consum culturales 2010.
- INEGI. Censo nacional de población 2010. <http://www.inegi.org.mx/Sistemas/temasV2/Default.aspx?s=est&c=21702>
- Programa de Fomento para el Libro y la Lectura: México lee. <http://www.sep.gob.mx/work/models/sep1/Resource/103893/1/MexLee.pdf>